

De taalmodige Kvinder.

—o—

Som Stemmelistefører ved Folkeafstemningen den 14. ds. havde undertegnede Lejlighed til at konstatere en absolut stor Fejl ved Valglisternes Udfærdigelse, den nemlig, at de gifte Kvinder stod opført umiddelbart efter deres Mænd. Ganske sikkert er det gjort ud fra den tilsyneladende praktiske Tanke, at lette Arbejdet for Valglisteføreren, idet man er gaaet ud fra, at Mand og Hustru kommer paa engang til Valgstedet; Erfaringen viser imidlertid, at dette snarere er Undtagelsen end Reglen. Følgen var da, at man maatte indlede enhver Eftersøgning af en Kvindes Navn i Valglisten med det nærgaaende Spørgsmaal: „Er De gift, for saa maa vi bede om Deres Mands Fornavn.“ (Kun de ugifte stod opført under deres eget Fornavn i rigtig Bogstavorden). Svaret lød undertiden: „Jeg er fraskilt.“ Enhver vil forstaa, at det for mange kan have været meget pinligt i en hel Del Menneskers Paahør at skulle skrive for en tilfældig Valglistefører, mandlig eller kvindelig, og jeg kalder Kvinderne taalmodige, fordi dette Forhold har faaet Lov at gentage sig, — ved Kommunevalgene har den samme Fremgangsmaade været fulgt. Mændene skubdesaasandt nok forlængst have faaet sat en Stopper for den Utilbørlighed, som det er paa offentligt Sted at blive udspurgt om deres intimeste Forhold med Pligt til at svare. Dette bør altsaa forandres, og vil sikkert ogsaa let lade sig gøre, blot de rette Vedkommende bliver oplyst derom.

Henriette Beenfeldt.

Trætte Mænd.

—o—

Hvad enten man som Kvinde i Spørgsmaalet om Salget af de vestindiske Øer har stemt ja eller nej, er der en Kendsgerning, som ingen aarvaagen og selvtenkende Kvinde har kunnet undlade at notere sig, og det er, at der i Agitationen for Salget Gang paa Gang har lydt de Ord som Motivering for Opgivelsen: „Fordi vi ikke har Vilje, og fordi vi ikke har, Kræfter til at iværksætte de nødvendige Reforme.“ Den, som har fulgt Sagens Gang fra Møde til Møde vil i sit Øre have bevaret den vemodige

Klang af disse Ord, og mere end nogen anden vil den Kvinde det, som i Øjeblikket staar, saa at sige, med Hænderne knyttede af Utaalmodighed efter at gribe ind i Samfundsmaskineriet, men ikke kan faa Lov dertil, fordi vort parlamentariske Liv, takket være Mændenes Smaasyn og Ufordragelighedspolitik, har fiktret sig ind i en haabløs Knude, som de selv mangler Evne til at løse, og Kvinderne mangler Selvstændighed til at samle sig om at hugge over.

Trætte Mænd, afmægtige Mænd, det er den Sandhed, som Øsalgskampen ubarmhjertig har afsløret baade for de Kvinder, som uden Betænkning attesterede Mændenes Uduelighed til at administrere de tre smaa Øer ovre i Vesten, og for de Kvinder, som i deres Langmodighed vægrede sig ved at give Attesten, som med deres Nej endnu engang søgte at vække Gnist af de sluknende Emner.

Men dette skal siges, for de sidste Dømtager af denne Kamp om Bevarelsen af et dansk Vestindien har lagt sig, at dette bedrøvelige: *Vi mangler Vilje og Kræfter*, faar staa for Mændenes Regning alene; Kvinderne kan aldrig hæfte for de Ord.

Da Kvinder i stort Tal stemte for Salg — hvad man synes at gaa ud fra, de har gjort — da var det ikke deres egen Uduelighedsattest, de underskrev, heller ikke det danske Folks. Det, danske Kvinder, som stemte Ja, underskrev den 14. Dec. 1916 var en Uduelighedsattest for de danske Mænd, for de Mandsregeringer, som har haft de vestindiske Øers Velfærd i deres Haand og forsmødt den, for den mandlige Vælgerhær, som til forskellig Tid stod bag ved disse Regeringer, alle disse Mænds Uduelighed har Afstemningens Udfald attesteret, men ikke Kvindernes — ikke en eneste Kvindes —

Dette er vel værd at mærke sig nu, hvor mange Mænd jubler højt over, at Kvindernes Flertal har vist „sund Sans og Ædruelighed“ i denne Sag, det er vel værd at mærke sig, at det Kvindernes sunde Sans har lært dem at indse i det vestindiske Spørgsmaal, det er Mændenes Brist paa Vilje og Kræfter.

Men en saadan Opdagelse drager Konsekvenser efter sig, det maa de jublerende være klare over; de maa være forberedte paa, at disse ædruelige Kvinder med den sunde Sans attesterer Mændenes Uduelighed ogsaa paa Omraader, hvor det ikke passer

Mændene. Denne Verdensbrand, som Mænd letsindig har baaret Ved til, og nu ikke mægter at slukke, kunde jo nok opfordre dertil.

Man siger om Mulden, at den kan være Irvedettræt eller rugtræt, eller som Mulden paa St. Croix: sukkertræt. Skulde dette ikke ogsaa gælde for det offentlige Livs Muld? Naar det offentlige Livs Mænd selv træder frem og bekender: *Vi ejer ikke Vilje, vi ejer ikke Kræfter*, har vi da ikke Lov til at tro, at dets Muld lider af Træthed, ganske den samme Træthed, som gjorde den danske Muld hvedetræt og Mulden derovre paa St. Croix sukkertræt: Ensidighedens Træthed. Og er Lægemidlet da ikke der som her: Vekseldrift?

Gennem Aarhusdreder har vort offentlige Livs Muld været tilsaaet med Mands-Vilje, Mands-Tanker, Mands-Følelser alene — kun en eneste Gang i vor Historie har der været forsøgt Vekseldrift med Kvinde-Vilje, Kvinde-Tanker, Kvinde-Følelser, og der staar endnu Glans over vort Folks Historie af dette Forsøg. En Kvinde blev sat til at herske over et Danmark, splittet, hærget, lovløst, ja delvis pantsat, og hun efterlod sin Arvtager et Danmark som rakte ligefra Ejderen til Nordkap, fra Vesterhavet til Nevafloden. Men ikke blot det største Danmark, Historien kender, men ogsaa et Danmark, hegnet med Love og Forordninger, værnnet mod Vold og Overtrædelser.

En Gang, en eneste Gang blev Forsøget gjort. Efter den Tid har hele Danmarks Historie været en fortsat Række af Sammentrækningsprocesser lige til disse Dages sidste Sammentrækning med Afstaaelsen af de vestindiske Øer. Muligvis denne Afstaaelse var nødvendig, viljeløse og evneløse til at administrere Kolonier, som vort offentlige Livs Mænd med stort Flertal har vedkendt sig at være, men denne Indrømmelse forandrer ikke den Kendsgerning, at alle disse Sammentrækningsprocesser, som har gjort Danmark mindre og mindre, er det sørgelige Resultat af Mændenes Styre og vejer stærkt i Vægtskaalen for Indførelse af Vekseldrift med Udsæd af Kvindetanker og Kvindefølelser.

En saadan Vekseldrift er ganske vist allerede indført paa Papiret med Junigrundloven af 1915; men Betingelsen for, at denne Grundlov, naar den engang faar Lov at træde i Kraft, virkelig vil komme til at betyde en Vekselvirkning mellem mandlig og